

Louis Doedel op Curaçao geëerd met standbeeld

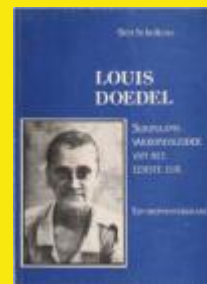
Louis Alfred Gerardus Doedel, medeoprichter van de SAWO, de eerste Surinaamse vakbeweging, werd 43 jaar opgesloten in de psychiatrische inrichting Wolffenbuttelt en nooit gerehabiliteerd.

Iedere rehabilitatie kan maar beter bij het begin beginnen als hij volledigheid nastreeft. Voor wat betreft Louis Doedel ligt dat begin niet in Suriname, maar op Curaçao, waar zijn vakbondsgeschiedenis tot wasdom kwam. De SEOC plaatste er een op commissie van voorzitter Nizaar Makdoembaks vervaardigd standbeeld ter ere van Doedels nagedachtenis.

Nog steeds is de vraag die het grootste deel van zijn leven heeft bepaald niet beantwoord:

Waarom moest Doedel 43 jaar worden opgesloten in een psychiatrische inrichting?

Terwijl de geschiedenis van het koninkrijk het antwoord schuldig blijft moet de nagedachtenis aan Doedel aan de vergetelheid onttrokken worden. Misschien dat zijn volledige rehabilitatie uiteindelijk de deuren zal openen die tot nu toe potdicht worden gehouden.

In 1987 publiceerde historicus Ben Scholtens een bronnenpublicatie met stukken van Doedels hand.

Wolffenbuttel, begin twintigste eeuw, bron foto: Tropenmuseum

In 1998 publiceerde Emile Wijntuin, voormalige Statenlid en voorzitter van de Progressieve Surinaamse Volkspartij (PSV), een korte studie over Doedel, om het onrecht dat hem werd aangedaan aan te kaarten.

In Willemstad publiceerde Doedel in januari 1931 zijn eerste tegen de Surinaamse overheid gerichte politieke artikel, in de nieuwjaarskrant 'Heil den Lezer'. Het kostte hem zijn baan als hulpcommies bij de belastingen op Curaçao. En toen hij eind 1930 aan de verkeerde kant een brug overstak werd proces-verbaal tegen hem opgemaakt. Hij werd op 12 april 1931 uitgewezen naar Suriname.

Deze korte maar heftige periode uit Doedels carrière als leidende figuur in de Surinaamse vakbeweging, als strijder tegen onrechtvaardige behandeling en uitbuiting van boeren en arbeiders, wordt sinds 2010 gememoreerd door middel van een standbeeld in Willemstad. Hieronder kunt u meer lezen over de geschiedenis van dit beeld, de creatie, de eerste tentoonstelling en de uiteindelijke plaatsing op Curaçao, 02 mei 2010.

De RVU documentaire van Frank Zelhem en Ellen Brautigam uit 1999 werd gepresenteerd door de Suriname correspondentie Nina Jurna. In de film wordt zij gevolgd op een zoektocht naar de herinnering van haar oudoom Louis Doedel. Tijdens haar omzwervingen in de koloniale geschiedenis ziet zij zich ook geconfronteerd met haar eigen roots als tweede generatie Nederlands-Surinaamse vrouw. Hoe meer zij leert over het vergeten verleden van Doedel, hoe dringender vragen als 'Waarom wordt zijn geschiedenis doodgezwegen?' en, breder, 'Hoe gaat een land eigenlijk om met zijn geschiedenis?' zich bij haar manifesteren. Ook Makdoembaks zoekt naar antwoorden op deze vragen en probeert Doedel aan de vergetelheid te ontrukken. Beide voorvechters van de vakbondsman van weleer ontmoeten elkaar toen Makdoembaks in Suriname was om over zijn boek *Psychiatrie – een dodelijk wapen* te praten.

Op 8 december 1999 zond de RVU een documentaire over hem uit die geregisseerd werd door Frank Zelhem. Zelhem en Ellen Brautigam deden onderzoek en interviewden betrokkenen en historici om de feiten boven tafel te krijgen. Presentatrice Nina Jurna onderneemt in de documentaire een zoektocht naar de geschiedenis van haar oudoom en de rol die de koloniale overheid in zijn leven speelde.

Nina Jurna en Nizaar Makdoembaks

In 2008 publiceerde Nizaar Makdoembaks een pleidooi voor het openbaar maken van zijn medisch dossier, opdat voor eens en voor altijd vastgesteld zou kunnen worden hoe "gek" hij eigenlijk was, toen het koloniale bewind besloot hem op te sluiten en geen van de daarop volgende besturen van Suriname het nodig vond hem vrij te laten uit psychiatrische inrichting Wolfenbuttel, tegenwoordig de CPS.

Plaatsing beeld Louis Doedel op begraafplaats Kolebra Bèrdè

Op 29 april jongstleden werd het in opdracht van de SEOC vervaardigde borstbeeld van Louis Doedel op begraafplaats Kolebra Bèrdè op zijn sokkel gezet. De sokkel werd van de nodige informatie voorzien en daarmee was het door de Curaçaose kunstenaar Patrick Mezas gemaakte beeld klaar voor zijn definitieve onthulling op 2 mei 2010.

Louis Alfred Gerardus Doedel
 Surinaams vakbondsman
 Geb. 26 juli 1905
 Overl. 10 januari 1980
 Paramaribo
 Louis Doedel woonde en werkte
 op Curaçao van 12 november 1928
 tot 12 april 1931

Louis Doedel kwam naar Curaçao als
 gastarbeider. Hij werkte onder meer
 bij de C.P.I.M. en als hulpcommissie
 bij de belastingen.
 Op Curaçao begon hij zijn strijd
 tegen uitbuiting van werknemers
 (Antillianen, Surinamers, Chinezen,
 etc.) door bedrijven en de koloniale
 wetgeving.

SEOC weldoener Wim van Lamoen inspecteert het geplaatste
 borstbeeld

Louis Doedel publiceerde in januari
 1930 een zeer kritisch stuk over het
 koloniale bewind in Suriname.
 In december 1930 liep hij aan de
 linkerkant over de Koningin
 Wilhelmina Brug. Dit was indertijd
 verboden. Er werd proces-verbaal
 tegen hem opgemaakt.
 Doedel werd begin 1931 ontslagen
 en uitgewezen naar Suriname.

Louis Doedel werd na zijn
 gedwongen vertrek van Curaçao
 zeer actief in de opkomende
 vakbeweging van Suriname.
 Dit leidde tot zijn opsluiting in 1937,
 in de psychiatrische inrichting
 Wolfenbittel, Paramaribo.
 Pas in 1980 werd hij vrijgelaten.
 Enkele dagen later overleed hij.

